

Jeg skal da først bemærke, at Heelstaten eller Samstaten jo ikke skal indføres af os; den har for det Første eksisteret siden 1806; den har eksisteret meget længere, der kan altså ikke være Tale om at skabe en Heelstat, men om at frembringe den Form, hvori Heelstaten kan vedblive at leve. Ved de Begivenheder, der fandt Sted i 1848, fik Danmark for sit Bedkommende en anden Regjeringsform, der ogsaa skulde udstrækkes til Slesvig, end det iforveien havde havt; nu gjælder det om at finde en Form, hvorunder Holsteen kan indlemmes i Heelstaten. Det danske Folk blev da meddeeltigt i Vedtagelsen af de Love, hvorefter det selv skulde regjeres; ligemeget, om tillige nogen anden Landsdeel skulde regjeres efter de samme Love eller ikke. Denne Ret blev tilstaaet os af Kongen, og kan ikke eensidigt tages fra os; men denne Tilstand har medført, at vi her have siddet og givet Love paa Heelstatens Begne. Det var vistnok en Mangel ved Tilstanden, og en saadan Tingenes Orden vilde ikke have været mulig, hvis ikke de andre Landsdeles, og navnlig Holsteens Interesser havde været de samme som vore. Hvis f. Ex. Holsteen ikke havde den samme Interesse som Danmark i, at der paa Krigsministeriets Budget sparede 100,000 Rd. eller 200,000 Rd., for ogsaa at opnaae sin Andeel i at undgaae unødvendige Udgifter, saa kunde det vist aldrig have været tilstedet, at den danske Rigsdag skulde afgjøre Finantsagerne alene. Det har ogsaa viist sig, at saaledes er Sagen bleven opfattet fra Regjeringens Side, idet der er givet Beto til nogle smaa Love, hvor Udfaldet kunde være blevet anderledes, hvis Holsteen havde været med at vedtage dem, ikke fordi Udfaldet i Virkeligheden var blevet urigtigt, men forsaavidt Interessen muligt, hvis Holsteen var spurgt, kunde have været noget forskjellig. Der var saaledes en lille Toldlov, hvorpaa Betoet blev anvendt. Det vil skjønnes, at, hvis vi her alene skulde gjøre Forandringer i Toldlovgivningen, kunde Holsteen derved blive præjudiceret; thi de danske Ministres Deputerede kunde faae Majoritet i Forhold til Jylland alene, men det er neppe sandsynligt, at de ville faae det i Forhold til Jylland og Holsteen, naar Repræsentanter fra alle de forskjel-

lige Landsdele være tilstede i en Fællesforsamling; thi de tvende største materielle Interesser vilde gaae mere Haand i Haand. Jeg troer altsaa ikke, at Regjeringen kunde forsvare at lade en Lov af den Bestaaffenhed gaae igjennem, og derfor blev Betoet anvendt. Tilstanden var saaledes meget mangelfuld, og man behøver vistnok ikke at føre noget Beviis for, at den maatte forandres, og til dette maae vi see hen, naar vi ville betragte Situationen.

Hvad er det da, som Danmark trænger til, og hvilken Trang har Holsteen til Heelstaten? Naar nu Danmark havde Arvelov og Toldforening sælles med Holsteen, og en europæisk Anerkjendelse kunde staffles tilveie for en saadan Tilstand, saa eksisterede der ingen Trang til nogen næriere Forbindelse for Danmarks Bedkommende. De to Landsdele kunde iøvrigt være aldeles selvstændige, kun forbundne ved en Union, uden at Danmarks Stilling forværredes. Altsaa trænger Danmark for sit eget Bedkommende ikke mere end til Eidersystemet i Forbindelse med en fælles Arvelov og Toldlovgivning med Holsteen. Men Holsteen trænger til noget Mere, og Danmark trænger til noget Mere, fordi det ikke har kunnet opnaae nogen europæisk Anerkjendelse, med mindre Holsteen toges med. Holsteens politiske Stilling bestemmes derved, at det er et Mellemled mellem Danmark og Tydskland; alene som blot tydsk Provinds vilde Holsteen, med sine 500,000 Indbyggere, kun være ubetydelig i politisk Henseende; beliggende mellem to Hæve vil det vistnok have en større materiel Betydning, end om det laa midt inde i Tydskland, men Holsteen vilde dog ikke kunne faae nogen videre stor politisk Betydning, men som et Mellemled mellem Danmark og Tydskland faaer det en forhøiet Betydning. Fik nu Holsteen Naaderum i det danske Complex, er det næsten utvivlsomt, at det selv ikke vilde kunne modstaae Trykket fra Sønden, og at det vilde tvinge Danmark ind under det tydske Forbund; men i saa Fald vilde Holsteen atter tabe Meget af sin politiske Betydning; en tydsk Position ved Dresvund vilde være for vigtig til, at Holsteen, som Mellemland, kunde beholde den Betydning, det nu har, saalænge det blot ud-